

UNELE PARTICULARITĂȚI TACTICE DE EFECTUARE A PERCHEZIȚIEI MIJLOCULUI DE TRANSPORT

Constantin RUSNAC ¹
Felicia VÎRLAN ²

În prezenta lucrare vom elucida esența percheziției mijlocului de transport ca acțiune de urmărire penală și de tactică criminalistică. Prin prisma reglementărilor legale vom analiza legătura dintre conceptele de mijloc de transport și percheziție, în vederea determinării existenței pârghiei legale de efectuarea acestui procedeu probatoriu. Reieșind din împrejurarea că automobilul persoanei poate fi folosit la săvârșirea infracțiunii sau servește ca loc pentru tănuirea obiectelor, documentelor ori altor entități materiale utilizate sau rezultate din activitatea infracțională, vom argumenta importanța percheziției mijlocului de transport pentru acumularea unui probatoriu complex și soluționarea justă a cauzelor penale. Totodată, vom etapiza procesul de efectuare a percheziției unui automobil și vom realiza o caracterizare complexă a fazelor de dispunere, pregătire, lucru și documentare a acțiunii. Articolul examinează, pe lângă aspectele generale ce guvernează desfășurarea percheziției, elementele particulare ale aplicării acestei măsuri procesual-penale asupra auto-vehiculului aflat în posesia unei persoane. Sunt relevate aspectele esențiale care trebuie avute în vedere de organul de urmărire penală în asemenea situații, având în vedere implicațiile asupra drepturilor fundamentale. În contextul necesității adaptării intervenției judiciare la realitățile practice, se argumentează necesitatea completării și consolidării cadrului normativ în materie.

Cuvinte-cheie: infracțiune, mijloc de transport, procedeu probator, percheziție, tactică criminalistică.

SOME TACTICAL FEATURES OF CONDUCTING THE SEARCH OF A MEANS OF TRANSPORT

Constantin RUSNAC ¹
Felicia VÎRLAN ²

In this paper, we will elucidate the essence of the search of a means of transport as a criminal investigation action and as a forensic tactic. Through the prism of legal regulations, we will analyze the connection between the concepts of means of transport and search, in order to determine the existence of the legal leverage for carrying out this evidentiary procedure. Given that a person's car may be used in committing a crime or may serve as a place for hiding objects, documents, or other material entities used or resulting from criminal activity, we will argue for the importance of searching the means of transport to gather comprehensive evidence and to ensure the fair resolution of criminal cases. At the same time, we will break down the process of searching a vehicle into phases and will carry out a detailed characterization of the stages of ordering, preparation, execution, and documentation of the action. In addition to general aspects governing the conduct of the search, the article also examines the specific elements of applying this procedural-criminal measure to a vehicle in a person's possession. Essential aspects that must be considered by the criminal investigation body in such situations are highlighted, given the implications for fundamental rights. In the context of the need to adapt judicial intervention to practical realities, the necessity of completing and strengthening the normative framework in this matter is argued.

Keywords: crime, means of transport, evidentiary procedure, search, forensic tactics

¹ Conferențiar universitar, doctor în drept, Catedra „Procedură Penală, Criminalistică și Securitate Informațională”, Academia „Ștefan cel Mare” a MAI al Republicii Moldova (ROR: <https://ror.org/036kvxa54>); e-mail: academia@mai.gov.md; e-mail: constantin.rusnac@mai.gov.md; ORCID ID: 0000-0002-8122-7711
Associate Professor, PhD, „Criminal Procedure, Forensics and Information Security” Chair, The „Ștefan cel Mare” Academy of the MIA of the Republic of Moldova (ROR: <https://ror.org/036kvxa54>); e-mail: academia@mai.gov.md; constantin.rusnac@mai.gov.md; ORCID ID: 0000-0002-8122-7711

² Studentă, Academia „Ștefan cel Mare” a MAI al Republicii Moldova (ROR: <https://ror.org/036kvxa54>); e-mail: academia@mai.gov.md; e-mail: constantin.rusnac@mai.gov.md; ORCID ID: 0009-0002-0509-0925
Student, The „Ștefan cel Mare” Academy of the MIA of the Republic of Moldova (ROR: <https://ror.org/036kvxa54>); e-mail: academia@mai.gov.md; email: feliciavirlan0504@gmail.com; ORCID ID: 0009-0002-0509-0925

INTRODUCERE

Este firesc ca în urma săvârșirii faptei prevăzute de legea penală, persoana care a comis-o, aflându-se în conjunctura emoțională dintre alegerea de a se preda sau de a încerca să se eschiveze de la răspundere penală, optează pentru tănuirea urmelor infracțiunii și ascunderea de organele de drept. În acest context ținem să evidențiem faptul că, adesea, infractorii manifestă un comportament tipizat față de instrumentele de comitere a infracțiunii, precum și față de alte obiecte și valori dobândite în urma săvârșirii faptei, cât și față de propriile lucruri care ar putea păstra urmele celor întâmplate.

Astfel, infractorii vor prefera să ascundă aceste entități materiale în locuri pe care le consideră sigure, la care nu au acces liber alte persoane și care vor permite mascarea de urgență a urmelor infracțiunii, ca mai apoi acestea să fie nimicite. Iar sarcina organului de urmărire penală în situațiile respective este una de o importanță primordială, constând în acumularea de urgență a informației despre posibilele locuri de aflare a persoanei sau a „instrumentelor ce au fost destinate pentru a fi folosite sau au servit ca mijloace la săvârșirea infracțiunii, obiecte și valori dobândite de pe urma infracțiunii, precum și alte obiecte sau documente care ar putea avea importanță pentru cauza penală și care prin alte procedee probatorii nu pot fi obținute” [1].

Așadar, în vederea acumulării unui probatoriu complex, care ar dovedi existența infracțiunii, ar indica asupra identității făpturitorului și formei de vinovăție a acestuia, precum și ar stabili unele circumstanțe care urmează să fie dovedite pe parcursul procesului penal, legislația procesual penală reglementează un asemenea procedeu probatoriu ca percheziția. „Percheziția reprezintă o acțiune procesuală de urmărire penală, cu valențe criminalistice, ce implică pătrunderea forțată și examinarea unor spații delimitate – cum ar fi locuințe, construcții, sectoare ale unor localități sau persoane – în scopul identificării și ridicării mijloacelor materiale de probă ori a înscrisurilor relevante pentru soluționarea cauzei penale în curs de investigare” [2, p.444]. În această ordine de idei, considerăm că percheziția reprezintă nu doar o prerogativă a organului de

INTRODUCTION

It is natural that after committing an act provided for by criminal law, the person who committed it, being caught in the emotional dilemma between choosing to surrender or trying to evade criminal liability, opts to hide the traces of the crime and to hide from law enforcement authorities. In this context, it is important to highlight the fact that offenders often exhibit a stereotyped behavior towards the tools used to commit the crime, towards other objects and values obtained as a result of committing the act, as well as towards their own items that could preserve traces of what happened. Thus, offenders will prefer to hide these material entities in places they consider safe, to which other people do not have free access, and which will allow them to quickly conceal the desired objects and later destroy them. The task of the criminal investigation body in these situations is of paramount importance and consists in the urgent collection of information about possible locations of the person or of “tools intended for use or used in committing the crime, objects and values obtained from the crime, as well as other objects or documents that could be important for the criminal case and which cannot be obtained through other evidentiary procedures” [1]. Therefore, in order to accumulate comprehensive evidence that would prove the existence of the crime, indicate the identity of the perpetrator and the form of their guilt, as well as establish certain circumstances that must be proven in the criminal proceedings, the criminal procedural legislation regulates such an evidentiary procedure as the search. “A search is a procedural criminal investigation action with forensic value, which involves the forced entry and examination of delimited spaces — such as dwellings, constructions, areas of localities, or persons — for the purpose of identifying and seizing material means of evidence or documents relevant for solving the criminal case under investigation” [2, p.444]. In this regard, we consider that the search is not just a prerogative of the criminal investigation body, but also a procedural obligation, applicable exclusively in situations where ordinary means of evidence administration prove insufficient for clarifying the case.

urmărire penală, ci și o obligație procedurală, aplicabilă exclusiv în situațiile în care mijloacele obișnuite de administrare a probelor se dovedesc insuficiente pentru clarificarea cauzei.

Scopul acestui studiu constă în analiza cadrului legal și recomandărilor criminalistice privind efectuarea percheziției mijlocului de transport în vederea identificării unor reguli ce ar asigura respectarea drepturilor omului, legalitatea și eficiența acțiunii desfășurate. Cercetarea include adaptarea regulilor criminalistice la situații practice ce ar putea apărea în legătură cu realizarea acestei acțiuni procesuale. Considerăm importantă tema cercetată, întrucât percheziția mijlocului de transport are o aplicabilitate tot mai impunătoare în cadrul proceselor penale, iar perfecționarea metodicii de realizare a acestui procedeu probatoriu ar însemna eficientizarea formării unui probatoriu complex.

METODOLOGIE

Studiul este realizat prin utilizarea metodelor specifice științelor juridice, cum ar fi: metoda logică, metoda analitică, metoda descriptivă. Baza științifică a lucrării este constituită din legislație relevantă, publicații ale doctinarilor, articole științifice, practică judiciară.

DISCUȚII ȘI REZULTATE

Automobilul, cu alte cuvinte mașina, este „un mijloc de transport terestru cu patru, trei sau șase roți, pus în funcțiune de un motor cu ardere internă, cu abur, cu electricitate sau aer comprimat, având scaune pentru șofer și pentru cel puțin un pasager” [3]. Acest sistem mecanic este utilizat pentru transportarea persoanelor și/sau bunurilor ori pentru efectuarea de servicii sau lucrări. Legea procesual penală nu reglementează expres procedura efectuării percheziției unui mijloc de transport. Prin prisma prevederilor Codului de Procedură Penală de la art.6 pct.11) care definește noțiunea de domiciliu și include în sine accepțiunea de automobil al persoanei, conchidem că desfășurarea acestei acțiuni în limitele respectării condițiilor legale este posibilă. În legătură cu practica unei asemenea acțiuni de urmărire penală putem sublinia faptul că organul judiciar recurge la ea destul de des, fapt ce se raportează la împrejurarea conform căreia mulți dintre cetățeni au

The aim of this study is to analyze the legal framework and forensic recommendations regarding the search of a means of transport in order to identify rules that would ensure respect for human rights, legality, and the efficiency of the action carried out. The research includes the adaptation of forensic rules to practical situations that may arise in connection with carrying out this procedural action. We consider the topic of this study important, since the search of a means of transport is becoming increasingly significant in criminal proceedings, and improving the methodology for carrying out this evidentiary procedure would mean increasing the effectiveness of building comprehensive evidence.

METHODOLOGY

The study will be carried out using methods specific to legal sciences, such as the logical method, the analytical method, and the descriptive method. The scientific basis of the paper will consist of relevant legislation, publications by doctrinal authors, scientific articles, and judicial practice.

DISCUSSIONS AND RESULTS

The automobile, in other words the car, is “a land transport vehicle with four, three, or six wheels, powered by an internal combustion engine, steam, electricity, or compressed air, having seats for the driver and at least one passenger” [3]. This mechanical system is used for transporting people and/or goods or for performing services or works. The criminal procedural law does not expressly regulate the procedure for conducting the search of a means of transport. However, through the provisions of the Code of Criminal Procedure, art.6 point 11), which defines the notion of domicile and includes within it the meaning of a person’s automobile, we conclude that carrying out this action within the limits of legal conditions is possible. In connection with the practice of such a criminal investigation action, we can point out the fact that the judicial body resorts to it quite often. This is related to the circumstance that many citizens today own or use a means of transport, used for the most diverse purposes. “For example, in the case of Munteanu Andrian

astăzi în proprietate sau folosință un mijloc de transport, utilizat în cele mai diverse scopuri.

„Astfel în cauza lui Munteanu Andrian Isai, declarat vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute la art.217/1 alin.(4) lit. d) și art.248 alin.(7) lit. a) Cod penal al Republicii Moldova, în baza ordonanței procurorului din 25.05.2021, a fost efectuată percheziția mijlocului de transport de model „Mercedes Sprinter”, de unde au fost ridicate 65 de blistere a câte 7 pastile fiecare, cu denumirea „Subutex”, în total 455 de pastile, ascunse într-o cutie de biscuiți dintr-un colet” [4]. Într-o altă cauză penală, percheziția mijlocului de transport ce aparținea cetățenilor Nicolae Braniști și Serghei Braniști, învinuți de săvârșirea infracțiunii de contrabandă cu mărfuri accizate, a permis depistarea și ridicarea a 130.000 țigarete împachetate în saci și sacoșe din polietilenă [5].

Ca și în cazul altor procedee probatorii, pentru obținerea rezultatelor scontate în urma percheziției este obligatoriu ca aceasta să fie realizată cu respectarea tuturor normelor legale privind procedura de dispunere, efectuare și fixare a rezultatelor. Mai mult decât atât, în sistemul de drept continental se centreează tot mai mult atenția pe respectarea tuturor condițiilor legale de desfășurare a acestei acțiuni de urmărire penală, întrucât percheziția limitează în mod direct drepturile și libertățile fundamentale ale persoanei, cum ar fi dreptul la inviolabilitatea persoanei și domiciliului. Conform art. 8 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului [6], respectarea vieții private și de familie include, în mod esențial, garanțarea inviolabilității domiciliului. Intervenția autorităților statului în această sferă, prin măsuri precum percheziția, este permisă doar cu respectarea cumulativă a unor condiții stricte: existența unui temei legal, urmărirea unui scop legitim, necesitatea măsurii într-un stat democratic și raportul proporțional dintre mijloacele utilizate și scopul urmărit.

Luând în considerație faptul că acțiunea procesuală de percheziție este una foarte complexă, iar responsabilitatea pe care și-o asumă organele de drept, prin admiterea imixtiunii respective, este destul de mare, se consideră ca fiind eficientă etapizarea tactico-procesuală a percheziției mijlocului de transport în următoarele faze consecutive: pregătirea percheziției, faza lucrătoare și fixarea rezultatelor.

Isai, convicted of committing the offense provided by art. 217/1 para.(4) letter d) and art. 248 para.(7) letter a) of the Criminal Code of the Republic of Moldova, based on the prosecutor's ordinance of 25.05.2021, a search was conducted on a means of transport, namely a 'Mercedes Sprinter' model, from which 65 blister packs of 7 tablets each, named 'Subutex', totaling 455 tablets, were seized, hidden in a biscuit box inside a parcel” [4]. In another criminal case, the search of the means of transport belonging to citizens Braniști Nicolae and Braniști Serghei, accused of committing the offense of smuggling excise goods, allowed the detection and seizure of 130,000 cigarettes packed in sacks and polyethylene bags [5].

As with other evidentiary procedures, in order to obtain the expected results following the search, it is mandatory that it be carried out in compliance with all legal norms regarding the procedure of ordering, conducting, and recording the results. Moreover, in the current continental legal system, more and more attention is being paid to observing all the legal conditions for carrying out this criminal investigation action, since the search directly limits the fundamental rights and freedoms of the person, such as the right to inviolability of the person and inviolability of the domicile. According to art. 8 of the European Convention on Human Rights [6], respect for private and family life essentially includes the guarantee of inviolability of the home. The intervention of state authorities in this sphere, through measures such as the search, is allowed only by cumulatively fulfilling strict conditions: the existence of a legal basis, the pursuit of a legitimate purpose, the necessity of the measure in a democratic state, and the proportionality between the means used and the purpose pursued.

Taking into account the fact that the procedural action of the search is very complex, and the responsibility assumed by the law enforcement bodies in admitting such interference is quite high, it is considered efficient to break down the tactical-procedural stages of the search of the means of transport into the following consecutive phases: preparation of the search, working phase, and recording of results.

PREGĂTIREA PERCHEZIȚIEI MIJLOCULUI DE TRANSPORT

Reușita unei percheziții depinde în mare măsură de pregătirea temeinică a acesteia. „Activitatea de pregătire a percheziției, începând din momentul luării deciziei de a o efectua și până în momentul înmânării sub semnătură a copiei de pe ordonanța privind efectuarea percheziției, decurge în mod confidențial” [7, p.96]. Codul de Procedură Penală menționează faptul că persoanei i se înmânează doar copia ordonanței privind dispunerea efectuării percheziției, însă cunoaștem că actul care autorizează realizarea acestei acțiuni este încheierea judecătorului. Analizând demersul procurorului prin care se solicită autorizarea efectuării percheziției mijlocului de transport, instanța de judecată va decide asupra legalității și temeiniciei acestuia, având posibilitatea de a respinge anumite solicitări, a exclude din lista obiectelor căutate cele care nu au legătură cu cauza. De aceea, în unele cazuri, ordonanța organului de urmărire penală și încheierea judecătorească nu coincid în totalitate, fiind și motivul din care considerăm necesar ca percheziționatului să i se înmâneze ambele acte procesuale.

Faza de pregătire cuprinde un șir de acțiuni ce pot fi divizate convențional în două categorii, de ordin procesual și de ordin tactic. Din punct de vedere procesual, organul de urmărire penală va trebui să se asigure că acțiunea se desfășoară în baza actelor de dispoziție prevăzute de lege. Dispunerea percheziției mijlocului de transport se face în ordinea procedurii de dispunere a percheziției domiciliare. Legea procesual penală reglementează că „percheziția se realizează pe baza unei ordonanțe motivate emise de organul de urmărire penală, însoțită de autorizația judecătorului de instrucție. În situații care nu permit amânare sau în cazuri flagrante, percheziția poate fi dispusă printr-o ordonanță motivată a procurorului, fără a fi necesară autorizarea prealabilă a judecătorului de instrucție. Ulterior, materialele rezultate din percheziție trebuie prezentate judecătorului de instrucție în cel mult 24 de ore de la încheierea acesteia, însoțite de justificarea efectuării acțiunii. Judecătorul de instrucție are atribuția de a verifica legalitatea măsurii, confirmând printr-o încheiere motivată validitatea percheziției sau, în caz contrar, declarând-o ilegală printr-o încheiere motivată” [1].

PREPARATION OF THE SEARCH OF THE MEANS OF TRANSPORT

The success of a search depends to a large extent on its thorough preparation. “The preparation activity of the search, starting from the moment of deciding to carry it out and until the moment of handing over, under signature, the copy of the ordinance regarding the conduct of the search, takes place confidentially” [7, p.96]. The Code of Criminal Procedure mentions that the person is only handed a copy of the ordinance ordering the search, but we know that the act authorizing the execution of this action is the judge’s ruling. By analyzing the prosecutor’s request for authorization to conduct the search of the means of transport, the court will decide on its legality and soundness, having the possibility to reject certain requests, to exclude from the list of sought objects those that are unrelated to the case. Therefore, in some cases, the ordinance of the criminal investigation body and the court ruling do not fully coincide, which is why we consider it necessary for the person subject to the search to be handed both procedural acts.

The preparation phase includes a series of actions that can be conventionally divided into two categories: procedural and tactical. From a procedural point of view, the criminal investigation body will have to ensure that the action is carried out based on the acts of disposition provided by law. The ordering of the search of the means of transport is done in accordance with the procedure for ordering a home search. The criminal procedural law regulates that “the search is carried out on the basis of a reasoned ordinance issued by the criminal investigation body, accompanied by the authorization of the investigating judge. In situations that do not allow delay or in cases of flagrancy, the search can be ordered by a reasoned ordinance of the prosecutor, without the prior authorization of the investigating judge. Subsequently, the materials resulting from the search must be presented to the investigating judge within no more than 24 hours after its completion, accompanied by the justification for carrying out the action. The investigating judge has the task of verifying the legality of the measure, confirming through a reasoned ruling the validity of the search or, other-

Actele procedurale prin care se autorizează efectuarea percheziției – fie că este vorba despre ordonanță, încheiere judecătorească, fie de mandat emis de instanță – trebuie să cuprindă în mod expres fundamentul juridic al măsurii, caracteristicile de identificare ale mijlocului de transport vizat (inclusiv marca, numărul de înmatriculare și datele referitoare la deținător sau proprietar), precum și obiectele urmărite prin această activitate procesuală. În situația în care percheziția este planificată într-un imobil situat pe proprietate privată, precum un garaj, iar organul de urmărire penală deține informații certe privind prezența unui vehicul aparținând persoanei vizate, se impune obținerea autorizării exprese pentru efectuarea percheziției și asupra respectivului mijloc de transport. Autorizarea percheziției asupra domiciliului și autovehiculului poate fi dispusă fie printr-un act comun, fie prin acte distincte, în funcție de circumstanțele cauzei.

Activitățile pregătitoare de ordin tacticocriminalistic se materializează prin:

1. Stabilirea scopului percheziției, în corelație cu natura faptei investigate, ceea ce presupune ca organul de urmărire penală să dispună de o imagine precisă asupra categoriei de bunuri, înscrisuri sau alte mijloace materiale de probă urmărite – indiferent dacă acestea au fost utilizate la comiterea infracțiunii sau constituie produsul activității infracționale. Prin urmare, atunci când percheziția vizează un mijloc de transport, este esențială identificarea legăturii dintre respectivul vehicul și fapta penală, ori a conexiunii dintre autovehicul și persoana implicată în comiterea infracțiunii. „Oportunitatea percheziției apare numai în momentul în care există presupuneri întemeiate că, într-un anumit loc sau asupra unei persoane, se vor găsi obiecte având legătură cu faptele sau împrejurările cauzei cercetate” [8, p.270]. Raportând la tema studiului nostru, subliniem că aceste presupuneri trebuie să fie în legătură cu un mijloc de transport sau persoană căreia îi aparține sau are în folosință mijlocul de transport.

2. Acumularea informației despre mijlocul de transport. Un element fundamental care condiționează legalitatea și eficiența percheziției asupra unui mijloc de transport îl reprezintă documentarea prealabilă și completă a acestuia de către organul de urmărire penală. Ori de câte ori se impune desfășurarea

wise, declaring it illegal through a reasoned ruling”[1]. The procedural acts by which the search is authorized — whether it is an ordinance, a court ruling, or a warrant issued by the court — must expressly include the legal basis for the measure, the identification characteristics of the means of transport concerned (including brand, registration number, and data regarding the holder or owner), as well as the objects sought through this procedural activity. In the situation where the search is planned in a building located on private property, such as a garage, and the criminal investigation body has certain information about the presence of a vehicle belonging to the person concerned, explicit authorization is required to conduct the search of the respective means of transport. Authorization for the search of the domicile and of the vehicle may be ordered either by a single act or by separate acts, depending on the circumstances of the case.

The preparatory activities of a tactical-forensic nature consist of:

1. Establishing the purpose of the search. The purpose of the search is established in correlation with the nature of the investigated act, which means that the criminal investigation body must have a precise image of the category of goods, documents, or other material means of evidence sought — whether they were used in the commission of the crime or represent the product of criminal activity. Therefore, when the search targets a means of transport, it is essential to identify the link between the respective vehicle and the criminal act, or the connection between the vehicle and the person involved in the commission of the crime. “The opportunity for the search arises only when there are reasonable assumptions that, in a certain place or on a person, objects related to the facts or circumstances of the investigated case will be found” [8, p.270]. In relation to the topic of our study, we emphasize that these assumptions must be connected with a means of transport, or with the person to whom the means of transport belongs or who uses it.

2. Gathering information about the means of transport. A fundamental element that conditions the legality and effectiveness of the search of a means of transport is the prior and complete documentation of it by the crim-

unei asemenea măsuri procesuale, autoritatea competentă trebuie să fie în posesia unor date concrete și pertinente referitoare la autovehiculul în cauză. Dintre informațiile existente, vor fi reținute acele aspecte care vizează identitatea persoanei care deține sau posedă autovehiculul, amplasamentul exact al acestuia, relația de poziționare față de obiectele din vecinătate, trăsăturile de construcție, scopul utilizării, precum și orice alte detalii relevante din punct de vedere probator. Necesitatea cunoașterii caracteristicilor de construcție se impune datorită faptului că succesiunea și metodele de cercetare se stabilesc în funcție de posibilele locuri de tănuire, iar fiecare mijloc de transport prezintă o construcție specifică în funcție de tip, marcă, an de producție.

3. Acumularea datelor despre persoana/persoanele cărora le aparține mijlocul de transport sau care îl au în folosință. În privința acestora organul de urmărire penală va colecta date despre trăsăturile pozitive și negative de caracter, studiile, profesia și funcția ocupată, pasiunile, viciile, viața de familie, relațiile cu vecinii și cu alte persoane, locurile pe care le vizitează des etc. Aceste elemente schițează un portret al proprietarului/posesorului, permițând anticiparea și pregătirea pentru posibilele reacții negative la prezentarea organului de urmărire penală. În același timp, datele respective servesc la stabilirea traseului pe care persoana circulă, locului de parcare pe care îl preferă, altor persoane care au acces la mijlocul de transport și acelor persoane la care percheziționatul l-ar putea lăsa.

4. Stabilirea momentului de efectuare a percheziției. De regulă, percheziția are caracter inopinat și este o acțiune care trebuie efectuată cu operativitate. Momentul efectuării percheziției presupune alegerea celei mai potrivite ore a zilei. Din acest punct de vedere, primele ore ale dimineții oferă posibilitatea reală de a găsi mijlocul de transport la parcare, iar proprietarul/posesorul acestuia va putea nemijlocit asista la realizarea acțiunii procesuale.

5. Pregătirea mijloacelor tehnice necesare percheziției. La efectuarea percheziției mijlocului de transport se utilizează, de regulă, aceleași mijloace tehnice speciale folosite la cercetarea la fața locului, majoritatea dintre ele regăsindu-se în trusele criminalistice sau în dotarea laboratoarelor criminalistice mobile.

inal investigation body. Whenever such a procedural measure is required, the competent authority must be in possession of concrete and relevant data regarding the vehicle in question. Among the existing information, those aspects relating to the identity of the person who owns or possesses the vehicle, its exact location, its positioning in relation to nearby objectives, its construction features, its intended use, as well as any other details relevant from an evidentiary point of view will be retained. The need to know the construction characteristics arises from the fact that the sequence and methods of the investigation are determined depending on the possible hiding places, and each means of transport has a specific construction depending on its type, brand, year of manufacture.

3. Gathering data about the person(s) to whom the means of transport belongs or who use it. Regarding these individuals, the criminal investigation body will collect data about their positive and negative character traits, education, profession and occupied position, hobbies, vices, family life, relationships with neighbors and other persons, places they frequently visit, etc. These elements sketch a profile of the owner or user, allowing anticipation and preparation for possible negative reactions at the time of the intervention by the criminal investigation body. At the same time, this data serves to establish the route the person usually takes, their preferred parking spot, other people who have access to the means of transport, and persons to whom the searched individual might have entrusted the vehicle.

4. Determining the moment of conducting the search. As a rule, the search is unexpected and must be carried out with promptness. The moment of conducting the search involves choosing the most suitable hour of the day. From this point of view, the early hours of the morning provide a real opportunity to find the means of transport parked, and the owner or user of the vehicle will be able to directly witness the procedural action.

5. Preparation of the technical means necessary for the search. In conducting the search of the means of transport, usually the same special technical means used for crime scene investigation are employed, most of them being found in forensic kits or in the equipment

Anumite truse de chei speciale sau alte unelte vor fi asigurate de specialistul în domeniu. Există și situații când percheziționarea mijlocului de transport, în locurile unde a fost stopat sau unde se afla parcat, nu permite cercetarea sa complexă; în asemenea situații, organul de urmărire penală va asigura transportarea lui și a proprietarului/posesorului la locul special destinat pentru examinarea mijloacelor de transport. Măsurile de pregătire în acest sens constau în asigurarea unui evacuator și rezervarea unui loc la acel garaj, salonul auto, vulcanizare.

6. Formarea echipei. Constituirea echipei se face ținându-se cont de scopul percheziției, de personalitatea proprietarului/posesorului mijlocului de transport, de localizarea și modul de amplasare a automobilului, de gradul de dificultate sau de pericolul activității. În legătură cu necesitatea aplicării unor cunoștințe speciale referitoare la construcția și funcționarea mijloacelor de transport se impune ca obligatorie implicarea specialistului, mecanic sau tehnician auto, la efectuarea percheziției vehiculelor. Pe lângă acest subiect, dacă consideră necesar, organul de urmărire penală va asigura prezența unui specialist criminalist și a grupei de intervenție pentru organizarea pazei locului unde nemijlocit se vor efectua acțiunile. Important este ca fiecare participant să-și cunoască sarcinile în cadrul acțiunii procesuale ce urmează a se realiza.

În baza cele expuse supra, menționăm că o pregătire prealabilă temeinică a percheziției mijlocului de transport va asigura reușita acestei acțiuni de urmărire penală din punctul de vedere al premiselor create pentru desfășurarea ei în condiții de legalitate și maximă operativitate.

PARTICULARITĂȚILE ETAPEI DE LUCRU

Efectuarea percheziției propriu-zise este convențional divizată în trei faze: prealabilă; de examinare generală; de examinare detaliată.

1. Faza prealabilă include deplasarea echipei la locul prestabilit, pătrunderea la locul respectiv și întreprinderea unor acțiuni ce nu pot fi amânate. Deplasarea echipei de lucru la locul unde urmează a fi efectuată percheziția mijlocului de transport trebuie făcută în așa fel încât să se asigure caracterul inopinat al acțiunii procesuale, în așa mod încât persoana să fie luată prin surprindere. Acest moment

of mobile forensic laboratories. Any special key sets or other tools will be provided by the relevant specialist. There are also situations where searching the means of transport at the place where it was stopped or parked does not allow for a comprehensive investigation; in such cases, the criminal investigation body will ensure its transport along with the owner/user to a place specially designated for the examination of vehicles. The preparation measures in this regard consist of ensuring a tow truck and reserving a spot at a garage, car workshop, or tire shop.

6. Formation of the team. The formation of the team takes into account the purpose of the search, the personality of the owner/user of the means of transport, the location and positioning of the car, the degree of difficulty or danger of the activity. Due to the need for applying specialized knowledge regarding the construction and functioning of vehicles, it is mandatory to involve a specialist, mechanic, or automotive technician in carrying out the search of vehicles. In addition to this person, if necessary, the criminal investigation body will ensure the presence of a forensic specialist and an intervention group for organizing the security of the location where the actions will take place. It is important that each participant knows their tasks within the procedural action that is to be carried out.

Based on the points exposed above, we note that thorough prior preparation of the search of a means of transport will ensure the success of this criminal investigation action from the perspective of creating the premises for carrying it out in conditions of legality and maximum operability.

PARTICULARITIES OF THE WORK PHASE

The working phase / actual execution of the search is also conventionally divided into three stages: the preliminary stage, the general examination stage, and the detailed examination stage.

1. The preliminary stage includes the movement of the team to the predetermined location, entering the respective place, and undertaking any urgent actions that cannot be postponed. The movement of the working team to the place where the search of the means of

este important din două puncte de vedere: „în primul rând, ca persoanele vizate să nu nimească probele; în al doilea rând, ca acestea să nu întreprindă măsuri de contraatac asupra echipei sau să nu opună rezistență, să nu încerce să se sinucidă etc.” [2, p.449].

Se recomandă ca atunci când deplasarea se face cu un autovehicul, acesta să staționeze la o anumită distanță de locul unde urmează a se efectua percheziția, fără a atrage atenția. Uneori, apariția grupului de lucru în mod organizat cu automobilul ar putea crea o stare de panică la persoana mijlocul de transport al căreia urmează a fi supus percheziției și astfel apare posibilitatea întreprinderii unor acțiuni de ascundere.

Pătrunderea la locul unde se află autovehiculul persoanei trebuie făcută în funcție de particularitățile specifice ale fiecărui caz în parte. Automobilul persoanei se poate afla în curte, în garaj, pe stradă etc. Reieșind din aceste împrejurări, provocate de întârziere sau opunere de rezistență, dar luând în considerație și faptul că ar putea întâmpina refuzul persoanei de a acorda acces, organul de urmărire penală va fi nevoit să adapteze tactica intervenției la acești factori pentru ca acțiunea să fie făcută cu iscusință și rapiditate.

Din categoria altor acțiuni ce se cer a fi întreprinse de urgență se numără asigurarea pazei operative și fizice a locului percheziției. Paza poate fi organizată atât la etapa de pregătire a percheziției, cât și în momentul sosirii echipei de percheziționare la fața locului. Aceasta trebuie dislocată în așa mod încât siguranța echipei de lucru să fie garantată, iar accesul în raza unde se efectuează această acțiune procesuală să fie luat sub control.

Un element esențial de care trebuie să țină cont organul de urmărire penală este asigurarea posibilității de acces efectiv la vehiculul vizat. În ipoteza în care proprietarul ori posesorul autovehiculului nu este prezent în interiorul acestuia sau în apropiere, se impune fie luarea unor măsuri de pază a mijlocului de transport până la sosirea acestuia, fie, dacă situația o impune, recurgerea la deschiderea forțată a ușilor. Aceasta trebuie să se realizeze, în mod obligatoriu, în prezența unui reprezentant al persoanei percheziționate sau a unui membru al familiei acesteia, ori a unui reprezentant al autorităților locale, cu respectarea măsurilor necesare pen-

transport is to be conducted must be carried out in such a way as to ensure the element of surprise of the procedural action, so that the person is taken off guard. This moment is important from two points of view: “firstly, so that the targeted persons do not destroy evidence; secondly, so that they do not undertake countermeasures against the team or resist, or attempt suicide, etc.” [2, p.449]. It is recommended that when moving by vehicle, it should stop at a certain distance from the place where the search will take place, so as not to attract attention. Sometimes, the organized arrival of the working group with a vehicle might create a state of panic in the person whose means of transport is to be searched and thus create the possibility of concealing items.

Entering the place where the person’s vehicle is located must be done depending on the specific features of each individual case. The person’s car can be in a yard, a garage, on the street, etc. Based on these circumstances, but also considering that they might encounter the person’s refusal to grant access, delays, or resistance, the criminal investigation body will have to adapt the intervention tactics to these factors so that the action is carried out skillfully and swiftly.

Among other actions that must be taken urgently is the provision of operational and physical security of the search location. Security can be organized both at the preparation stage of the search, and upon the arrival of the search team at the site. This must be positioned in such a way that the security of the working team is ensured and that access to the area where this procedural action is being carried out is brought under control.

An essential element that the criminal investigation body must take into account is ensuring the possibility of effective access to the targeted vehicle. In the event that the owner or user of the vehicle is not present inside it or nearby, it is necessary either to take measures to secure the means of transport until their arrival, or, if the situation requires it, to resort to forcibly opening the doors. This must necessarily be carried out in the presence of a representative of the person being searched, a family member, or a representative of the local authorities, with the necessary measures

tru a preveni cauzarea unor pagube nejustificate. Atunci când proprietarul/posesorul mijlocului de transport se află în interiorul acestuia, echipa de lucru va acționa în funcție de reacția individuală a persoanei. În această ordine de idei, nu excludem faptul că persoana ar putea coopera cu forțele de drept, însă de cele mai dese ori ea refuză să îndeplinească cerințele legale sau chiar opune rezistență. Cel mai eficient ar fi scoaterea persoanei din mașină printr-un șiretlic. Însă dacă persoana nu manifestă o atitudine de cooperare, organul de urmărire penală are dreptul de a pătrunde în mod forțat în automobilul ei. Pătrunderea forțată în mijlocul de transport al persoanei presupune și provocarea unor deteriorări sau distrugereri ale acestuia, daune care, deși sunt justificate conform legii, nu ar trebuie să fie disproporționale în raport cu acțiunile întreprinse.

Ulterior, organul de urmărire penală va proceda la identificarea persoanei desemnate pentru efectuarea percheziției, precum și la verificarea identității persoanei supuse percheziției și a celorlalte persoane aflate la fața locului, în baza documentelor legale de identitate. Totodată, se va realiza, dacă este cazul, percheziția corporală a acestora. Celor prezenți li se va aduce la cunoștință scopul acțiunii, drepturile și obligațiile de care dispun în funcție de calitatea lor procesuală. Pentru toate persoanele aflate la locul percheziției sau care sosesc în timpul desfășurării acesteia, organul de urmărire penală va proceda la verificarea identității acestora și, după caz, poate dispune restricționarea dreptului de a părăsi locul acțiunii. Proprietarul sau deținătorul mijlocului de transport va primi, împotriva semnăturii, copia ordonanței prin care s-a dispus percheziția, precum și încheierea emisă de judecător; de asemenea i se va solicita predarea voluntară a obiectelor, bunurilor și documentelor menționate expres în dispozitivul actelor procedurale. În situația în care persoana vizată predă de bunăvoie obiectele și înscrisurile căutate, organul de urmărire penală va proceda doar la ridicarea acestora, fără a mai continua efectuarea percheziției. În caz contrar se procedează la ridicarea lor forțată. „Îndeplinirea riguroasă a acestor formalități procedurale de către organul judiciar contribuie la prevenirea unor dispute nejustificate, a eventualelor conflicte generate de persoanele implicate pe durata

to prevent unjustified damage. When the owner/user of the means of transport is inside it, the working team will act according to their personality and their individual reaction. In this regard, we do not rule out that the person might cooperate with law enforcement, but most often the person refuses to comply with legal requirements or even resists. The most efficient solution would be to get the person out of the car by a trick. But if it is impossible to amicably obtain the person's cooperation, the criminal investigation body has the right to forcibly enter the person's vehicle. Forced entry into a person's means of transport also implies causing damage or destruction to it, damage which, although justified by law, should not be disproportionate in relation to the actions undertaken.

Subsequently, the criminal investigation body will proceed to identify the person designated to conduct the search, as well as to verify the identity of the person being searched and of other persons present at the site, based on legal identity documents. At the same time, if necessary, a body search of these persons will be carried out. Those present will be informed of the purpose of the action, of their rights and obligations according to their procedural status. For all persons present at the search location or who arrive during its conduct, the criminal investigation body will proceed to verify their identities and, if necessary, may order the restriction of their right to leave the place of action. The owner or possessor of the means of transport will receive, against signature, a copy of the ordinance ordering the search, as well as the judge's ruling, and will also be requested to voluntarily hand over the objects, goods, and documents expressly mentioned in the dispositive of the procedural acts. In the situation where the targeted person voluntarily hands over the sought objects and documents, the criminal investigation body will only proceed to seize them, without continuing to conduct the search. Otherwise, forced seizure will proceed. “Strict fulfillment of these procedural formalities by the judicial body contributes to preventing unjustified disputes, possible conflicts generated by the persons involved during the search, as well as to avoiding complaints or comments, often tendentious, regarding the re-

percheziției, precum și la evitarea reclamațiilor sau aprecierilor, adesea tendențioase, referitoare la rezultatele acestei acțiuni” [9, p.343].

2. În cadrul fazei de examinare generale, cunoscută și sub denumirea de privire de ansamblu, ofițerul de urmărire penală determină locațiile posibile unde pot fi ascunse obiectele sau documentele vizate, precum și zonele cu risc sporit, elaborând în același timp un plan detaliat pentru desfășurarea percheziției, inclusiv succesiunea, metodele și procedeele care vor fi utilizate. Se precizează că toate aceste activități trebuie să se desfășoare în prezența proprietarului sau deținătorului mijlocului de transport; în cazul lipsei acestora, participarea este asigurată printr-un membru adult al familiei ori printr-o persoană care îi reprezintă interesele. Dacă această prezență nu poate fi garantată, se va solicita participarea unui reprezentant al autorităților executive locale.

3. Faza de examinare detaliată în cadrul percheziției reprezintă esența acestei acțiuni de urmărire penală și este una de o complexitate și răspundere înaltă, reieșind din faptul că anume în această fază au loc căutările și depistarea obiectelor, documentelor ce prezintă interes în cauză. Regulile de bază a efectuării oricăror tipuri de percheziții sunt următoarele: percheziția se desfășoară cu minuțiozitate, metodic și sistematic, în permanență se observă comportamentul persoanei percheziționate, acțiunile desfășurându-se în strictă conformitate cu legea.

Întâi de toate, organul de urmărire penală va acorda atenție documentelor aferente mijlocului de transport, iar ulterior va trece la examinarea propriu-zisă a acestuia. Se recomandă ca percheziția vehiculelor să înceapă cu o metodă selectivă și, dacă nu dă rezultatele dorite, să se treacă la metoda continuă, care include examinarea tuturor locurilor disponibile pentru ascundere și chiar dezasamblarea unor mecanisme. Examinarea vehiculului se realizează în corespundere cu următoarele cinci zone: exteriorul, interiorul, portbagajul, compartimentul motorului și dedesubtul mașinii. Referitor la succesiunea examinării acestor zone, considerăm că percheziția ar trebui să înceapă cu portbagajul, întrucât acolo de cele mai dese ori se creează ascunzișuri, și ar trebui să se finalizeze cu motorul.

În portbagaj, trebuie verificată valiza cu

sults of this action” [9, p.343].

2. During the general examination phase, also known as the overview, the prosecution officer shall determine the possible locations where the objects or documents concerned may be hidden, as well as the high-risk areas, while developing a detailed plan for conducting the search, including the sequence, methods and procedures to be used. It is noted that all these activities must be carried out in the presence of the owner or holder of the means of transport; in the event of their absence, participation is ensured through an adult family member or a person representing his interests. If this presence cannot be guaranteed either, a representative of the local executive authorities will be requested.

3. The detailed examination phase in the search represents the essence of this criminal investigation and is one of high complexity and responsibility, resulting from the fact that in this phase the searches and detection of objects, documents of interest in the case take place. The basic rules of conducting any type of searches are as follows: the search is carried out thoroughly, it is carried out methodically and systematically, the behavior of the person being searched is constantly observed, the action is carried out in strict accordance with the law.

First of all, the criminal investigation body will pay attention to the documents related to the means of transport, and then proceed to its proper examination. It is recommended that vehicle searches begin with a selective method and, if they do not give the desired results, proceed to the continuous method, which includes the examination of all available places for concealment and even disassembly of some mechanisms. The examination of the vehicle shall be carried out in accordance with the following five areas: the exterior, interior, trunk, engine compartment and underneath the vehicle. Regarding the sequence of examination of these areas, we believe that the search should start with the trunk, as there are often created hiding places, and should end with the engine.

In the trunk, the suitcase with tools, the spare wheel, the space between the floor and the lower part of the trunk must be checked. Inside the car should be examined what is between the carpet and the bottom, should be

unelte, roata de rezervă, spațiul dintre podea și partea inferioară. În interiorul mașinii ar trebui să se examineze ce este între covor și partea de jos, trebuie scoase și pipăite husele scaunelor, se va verifica spațiul dintre scaun și spate, între scaun și podea, spațiul de lângă pedale, scaunele în sine, în spatele tabloului de bord, trebuie verificat conținutul torpedoului, trusele de prim ajutor etc. Tot în interior trebuie analizate cu atenție elemente de fapt suspicioase, precum sunt urmele reparațiilor recente sudură, șuruburi noi, vopsea proaspăt aplicată, urme de porțiuni ruginite artificial, suspensie nefiresc de joasă, deficiența sistemului de încălzire, geamuri care nu se deschid, roată de rezervă sau anvelope nefiresc de uzate [10, p.218]. Obligatoriu, vor fi examinate mecanismele și părțile mașinii dedesubtul acesteia, în acele locuri în care vizibilitatea este redusă, utilizându-se lanterne, oglinzi, clești. Dacă este necesar, mijlocul de transport va fi plasat pe canalul de inspecție tehnică, rampă sau elevator auto. „La examinarea motorului se dă atenție conținutului interior al filtrului de aer, rezervorului cu lichid pentru spălarea parbrizului și altor rezervoare, locului liber dintre aripi, conductelor de încălzire, spațiului dintre radiator și plasa de protecție, interiorului barei de protecție din față etc.” [11, p.145]. Cercetând exteriorul mijlocului de transport sau motorul, specialistul va acorda atenție pieselor ce sunt în plus sau celor a căror stare se diferențiază de ansamblul de mecanisme examinate.

„Printre locurile utilizate frecvent ca ascunzători pentru obiecte de genul bijuteriilor, armelor, drogurilor, obiectelor de artă sau cult, se numără tapițeria scaunelor, a banchetelor și portierelor, rezervorul de benzină, elementele de caroserie, roțile, radiatoarele, farurile etc.” [12, p.510]. Evidențiem faptul că, în cazurile când se caută piese auto sustrase, trebuie luat în considerație că acestea ar putea fi parte componentă a mașinii percheziționate. Locuri specifice ascunderii bunurilor ce constituie obiect material al contrabandei sunt: „locuri în compartimentul destinat mărfurilor cu căi de acces aferente bine disimulate, ascunzători în instalația de producere a frigului pentru compartimentul de marfă, în locașul acumulatorilor, ascunzători create prin dublarea podelei și a pereților compartimentului destinat transportului de mărfuri, ascunzători în cabina

removed and touched the seat covers, checked the space between the seat and the back, between the seat and the floor, the space next to the pedals, the seats themselves, behind the dashboard, should be checked the contents of the glove box, first aid kits, etc. All inside should be carefully analyzed, suspicious fact elements, the such as traces of recent welding repairs, new screws, etc. freshly applied paint, traces of artificially rusted portions, unnatural low suspension, failure of the heating system, windows that do not open, spare wheel or unnatural worn tires [10, p.218]. Mandatory, the mechanisms and parts of the car below it will be examined, in those places where visibility is reduced using flashlights, mirrors, pliers. If necessary, the means of transport can be placed on the technical inspection channel, ramp or elevator car., On examination of the engine, attention is paid to the inner contents of the air filter, the liquid tank for washing the windshield and other tanks, the free space between the wings, the heating pipes, the space between the radiator and the protective net, the interior of the front bumper, etc.” [11, p.145]. By researching the exterior of the means of transport or the engine, the specialist will pay attention to its foreign parts, the extra parts or those, whose condition differs from the overall mechanisms examined.

„Among the places frequently used as hiding places for objects such as jewelry, weapons, drugs, art or cult items, include the upholstery of chairs, banquets and doors, petrol tank, body elements, wheels, radiators, headlights, etc.” [12, p.510]. We highlight the fact that in cases when searching for stolen auto parts, it must be taken into account that they could be part of the searched car. Specific places for the concealment of goods that are material objects of smuggling are: places in the compartment for goods with well-disguised access routes, hiding places in the cold production facility for the cargo compartment, in the storage room, hiding places created by doubling the floor and the walls of the compartment for the transport of goods, hiding in the driver’s cabin in the glove compartment, in the electric fuse room, in the mattress or other components of the beds, in the storage room along the axle of the steering wheel” [13, p.271].

șoferului în torpedou, în locașul siguranțelor electrice, în salteaua sau alte componente ale paturilor, de-a lungul axului volanului” [13, p.271].

Obiectele, materialele și documentele identificate în cursul percheziției vor fi ridicate, ambalate corespunzător și prezentate persoanei în prezența căreia s-a desfășurat acțiunea, precum și celorlalți participanți. Pe lângă bunurile specificate în ordonanță și încheiere, organul de urmărire penală are dreptul să ridice alte obiecte a căror deținere este ilegală sau al căror circuit este interzis. Aceste bunuri vor fi obligatoriu ambalate, sigilate și însoțite de semnătura persoanei responsabile de efectuarea percheziției, pentru a preveni orice posibilă înlocuire sau deteriorare.

DOCUMENTAREA PROCESULUI ȘI FIXAREA REZULTATELOR

Indiferent de rezultatele percheziției, această acțiune de urmărire penală se va încheia cu întocmirea unui proces-verbal, în conformitate cu prevederile art.131, 260 și 261 Cod de Procedură Penală al Republicii Moldova. Procesul-verbal al percheziției este mijlocul de bază de documentare a acestei acțiuni, care, în raport cu circumstanțele cazului, poate fi însoțit de planșe fotografice, înregistrări video, schițe sau planurile vehiculului percheziționat.

În procesul-verbal de percheziție se vor fixa toate activitățile desfășurate, începând cu numele și calitatea participanților la acțiune, mențiunea despre comunicarea drepturilor și obligațiilor, rezultatele percheziției corporale, declarațiile persoanei percheziționate, mențiune despre predarea benevolă sau ridicarea forțată a obiectelor/documentelor căutate. În aceeași ordine, în procesul-verbal de percheziție vor fi descrise obiectele ridicate în limitele ce permit individualizarea lor și fixarea stării acestora, indicându-se locul unde au fost depistate, modul în care se păstrau, împrejurările și metodele prin care au fost descoperite.

Despre acțiunile ilegale ale persoanei percheziționate sau ale altor participanți, precum și despre alte întâmplări procesuale se face mențiune în procesul-verbal. Din categoria acestora fac parte actele de încălcare a ordinii de drept și încercările de ascundere sau deteriorare a obiectelor/documentelor căutate. Ofițerul de urmărire penală va indica, de ase-

The objects, materials and documents identified during the search will be picked up, packed properly and presented to the person in whose presence the action took place, as well as to the other participants. In addition to the goods specified in the order and conclusion, the criminal investigation body is entitled to collect other objects whose possession is illegal or whose circuit is prohibited. These goods will be necessarily packed, sealed and accompanied by the signature of the person responsible for conducting the search, in order to prevent any possible replacement or damage.

DOCUMENTATION AND RECORDING OF RESULTS

Regardless of the results of the search, this criminal investigation will end with the preparation of a report, in accordance with the provisions of Articles 131, 260 and 261 Criminal Procedure Code of the Republic of Moldova. The minutes of the search are the basic means of documenting this action, which, in relation to the circumstances of the case, may be accompanied by photographic drawings, video recordings, sketches or plans of the searched vehicle.

In the search minutes will be fixed all the activities carried out, starting with the name and quality of the participants in the action, the mention about the communication of rights and obligations, the results of the body search, the statements of the person being searched, mention about the voluntary surrender or forced removal of the objects/documents sought. In the same order, in the search minutes, the objects raised within the limits allowing their individualization and their condition will be described, indicating the place where they were detected, how they were kept, the circumstances and methods by which they were discovered.

The illegal actions of the person being searched or other participants, as well as other procedural events, are mentioned in the minutes. These include acts of violation of the rule of law and attempts to hide or damage objects/documents sought. The criminal investigation officer will also indicate the measures taken to remove these incidents.

The minutes of the search are to be brought to the attention of the participants,

menea, măsurile întreprinse pentru înlăturarea acestor incidente.

Procesul-verbal al percheziției urmează a fi adus la cunoștința participanților, dându-se citire acestuia și urmând ca participanții să fie întrebați dacă au obiecții sau completări. Pasul următor constă în semnarea procesului-verbal și înmânarea unei copii persoanei la care s-a efectuat percheziția.

CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI

Percheziția mijlocului de transport reprezintă o acțiune de urmărire penală și de tactică criminalistică esențială în cadrul activității de desfășurare a justiției desfășurată de organele de drept. Suntem de părerea că, în contextul utilizării cât mai frecvente a mijloacelor de transport la săvârșirea infracțiunilor, datorită mobilității acestora, este indispensabilă reglementarea unui asemenea procedeu probator în legislația procesual penală națională. Datorită pârgheii legale de a desfășura acțiuni de căutare în autovehiculul unei persoane, organul de urmărire penală are posibilitatea reală de a descoperi și ridica obiecte, valori, documente care au servit la săvârșirea infracțiunii, au constituit obiectul sau rezultatul acesteia și care ar putea furniza date importante pentru justa soluționare a cauzei penale.

Referitor la respectarea condițiilor legale de dispunere, efectuare, legalizare, documentare și a regulilor tactico-criminalistice de realizare a percheziției mijlocului de transport, analizate în cadrul acestei lucrări, considerăm că acestea au un rol extrem de important în obținerea rezultatului scontat. Succesul desfășurării percheziției depinde, în mod esențial, de o pregătire riguroasă a activității. Prin urmare, organul de urmărire penală este obligat să asigure obținerea tuturor documentelor justificative necesare pentru realizarea măsurii, să adune informații pertinente privind proprietarul sau deținătorul vehiculului, să formeze echipa de intervenție și să pregătească adecvat mijloacele tehnice speciale destinate acestei activități.

Totodată, este importantă stabilirea momentului optim pentru acțiune și organizarea deplasării la locul unde se găsește vehiculul. Un aspect fundamental în cadrul acestei etape îl reprezintă asigurarea accesului neîngrădit la

reading it and the participants will be asked if they have any objections or additions. The next step is to sign the minutes and hand a copy to the person who carried out the search.

CONCLUSIONS AND RECOMMENDATIONS

Based on the above, we emphasize the idea that the search of the means of transport is an action of criminal prosecution and essential forensic tactics in the work of justice carried out by law enforcement bodies. We are of the opinion that, in the context of the most frequent use of means of transport when committing crimes, due to their mobility, it is indispensable to regulate such a probative process in national criminal procedural law. Due to the legal lever to carry out search actions in the vehicle of a person, the criminal investigation body has the real opportunity to discover and pick up objects, values, documents that served to commit the crime, were the object or result thereof and that could provide important data for the proper resolution of the criminal case.

Regarding the observance of the legal conditions of arrangement, performance, legalization, documentation and the tactical-criminalistic rules for conducting the search of the means of transport, analyzed in this paper, we consider that they have an essential role in obtaining the expected result. The success of the search depends essentially on a rigorous preparation of the activity. Therefore, the criminal investigation body is obliged to ensure that all the necessary supporting documents are obtained for the implementation of the measure, to gather relevant information on the owner or owner of the vehicle, to form the intervention team and to adequately prepare the special technical means intended for this activity. At the same time, it is important to set the optimal moment for action and organize the movement to the place where the vehicle is located. A fundamental aspect at this stage is ensuring unhindered access to the vehicle concerned, and the intervention of the judicial body must be carried out in strict compliance with the behavior of the person investigated, in accordance with the applicable legal provisions. In the execution phase of the search, the criminal investigation officer, in collaboration with a technical

autovehiculul vizat, iar intervenția organului judiciar trebuie să se desfășoare cu respectarea strictă a comportamentului persoanei investigate, în conformitate cu prevederile legale aplicabile. În faza de execuție a percheziției, ofițerul de urmărire penală, în colaborare cu un expert tehnic sau mecanic auto, efectuează o examinare amănunțită a mijlocului de transport, analizând în detaliu toate componentele sale - de la exterior, prin interior, portbagaj, compartimentul motor, până la partea inferioară a vehiculului - acordând o atenție specială fiecărui element relevant pentru investigație. După finalizarea percheziției, se întocmește un proces-verbal care să surprindă fidel și obiectiv atât desfășurarea operațiunii, cât și toate bunurile și documentele identificate. Orice abatere de la respectarea riguroasă a acestor proceduri, inclusiv întârzierea sau realizarea necorespunzătoare a lor, poate genera impasuri în desfășurarea urmăririi penale sau poate conduce la invalidarea actelor procesuale.

În legătură cu cele menționate anterior, subliniem faptul că Codul de Procedură Penală nu prevede în mod explicit regimul juridic al desfășurării percheziției asupra mijlocului de transport al persoanei. Cu toate acestea, practica aplicativă evidențiază că organul de urmărire penală utilizează această măsură probatorie având ca temei reglementarea privind domiciliul, care include vehiculul persoanei. În opinia noastră, este imperios necesar ca legislația să reglementeze clar procedura percheziționării mijlocului de transport, urmând exemplul legiuitorului român, care definește această acțiune ca fiind măsura probatorie ce constă în examinarea exteriorului și interiorului unui vehicul sau a componentelor acestuia ori a altor mijloace de transport.

or auto mechanic expert, conducts a thorough examination of the means of transport, analyzing in detail all its — components from the outside, through the interior, trunk, engine compartment, to the bottom of the — vehicle, paying special attention to each element relevant to the investigation. After completion of the search, a minutes shall be drawn up which shall capture faithfully and objectively both the conduct of the operation and all the goods and documents identified. Any deviation from the rigorous observance of these procedures, including their delay or improper performance, may lead to impasses in the conduct of criminal prosecution or may lead to the invalidation of procedural acts.

In connection with the above, we point out that the Code of Criminal Procedure does not explicitly provide for the legal regime of conducting the search on the means of transport of the person. However, the applicative practice points out that the criminal investigation body uses this evidentiary measure based on the regulation of residence, which also includes the vehicle of the person. In our opinion, it is imperative that the legislation clearly regulates the procedure of searching the means of transport, following the example of the Romanian legislator, who defines this action as the probative measure consisting in examining the exterior and interior of a vehicle or its components or other means of transport.

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE

BIBLIOGRAPHICAL REFERENCES

1. Cod de Procedură Penală al Republicii Moldova. Nr. 122 din 14-03-2003. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova din 05-11-2013, Nr. 248-251, art.125.
2. Gheorghiuță M. Tratat de criminalistică. Ed. Tipografia Centrală. Chișinău, 2017.
3. <https://ro.wikipedia.org/wiki/Automobil> (vizitat 25.06.2025).
4. Decizia Colegiului penal al Curții de Apel Centru din 10 iunie 2025 pe dosarul nr.1a-889/24. https://instante.justice.md/ro/pigd_integration/pdf/E849AB8E-

- D3A4-489C-AED6-7D8C00DA4192 (vizitat 25.06.2025).
5. Sentința Judecătorei Bălți din 26 martie 2025 pe dosarul nr.1-629/2024. https://instante.justice.md/ro/pigd_integrati-on/pdf/A35A3453-93DB-4B05-AC0B-E20B4A194ECB (vizitat 25.06.2025).
 6. Convenția Europeană privind Drepturile Omului, 04.11.1950. <https://www.coe.int/ro/web/execution/article-41> (vizitat 25.06.2025).
 7. Didâc V. ș.a. Tactică criminalistică. Activitatea operativă de investigații. Ed. Elan poligraf. Chișinău, 2009.
 8. Moise A. C., Stancu E. Criminalistică. Elemente de tehnică și de tactică a investigării penale. Ediția a II-a, revăzută și adăugită. Ed. Universul Juridic. București, 2020.
 9. Doraș S. Criminalistică. Ed. Tipografia centrală. Chișinău, 2011.
 10. Ruiu M. Criminalistică. Ed. Universul Juridic. București, 2013.
 11. Osoianu T., Ostavciuc D., Odagiu I., Rusnac C. Tactica acțiunilor de urmărire penală. Ed. Cartea Militară. Chișinău, 2020.
 12. Stancu E. Tratat de criminalistică. Ediția a V-a revăzută și adăugită. Ed. Universul Juridic. București, 2010.
 13. Olteanu G. I. Metodologia cercetării unor infracțiuni ce presupun traficul ilegal de bunuri și persoane, Ed. AIT, București, 2005.
-